

SOKSZOROSÍTÓ IPAR

A BUDAPESTI SOKSZOROSÍTÓK IPARTESTÜLETE HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN 10-ÉN ÉS 25-ÉN
BUDAPEST, 1944. SZEPTEMBER 25-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 16.
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 7 P. TAGOK A LAPOT INGYEN KAPJÁK

Az ipari koemányszat háborús programja

Vitéz Gyulay Tibor, az új iparügyi miniszter átvette hivatala vezetését. Ebből az alkalomból a minisztérium államtitkárai, osztályvezetői és tisztviselői kara nevében Vér Tibor dr. államtitkár üdvözölte. Örömeinek adott kifejezést afelett, hogy a minisztérium élére Gyulay Tibor személyében olyan szakember került, aki tudása mellett hitet is hozott magával. A minisztérium tisztviselői kara készen áll arra, hogy eddig is hatalmas ütemű munkáját az új miniszter irányítása alatt még tovább fokozza.

Az iparügyi miniszter meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

— Amikor erre a nehéz feladatra vállalkoztam, — mondotta többek között, — valóban azért tettem ezt, mert hiszek abban, hogy erőink javát összetéve, igen nagy eredményeket érhetünk el. A minisztérium tisztviselőinek nagy része régi ismerősöm, örömmel nézek most a szemükbe és szükségesnek tartom, hogy keztfogjunk, mert rendkívüli időket élünk és rendkívüli teljesítményekre kell vállalkoznunk.

— A programot a miniszterelnök úr már megadta. Az első feladat a háborúnak becsülettel való befejezése, a második a belső rend és nyugalom megővése, a harmadik a termelés fenntartása. Bennünket, a termelés egyik nagy minisztériumát nemcsak a harmadik pont érdekel, mert a termelés zavartalan biztosításának előfeltétele a belső rend és a nyugalom. De tudatában vagyok azoknak a feladatoknak is, melyek a munkáskérdésekben reánk várnak. Jól ismerem mind a gyáriparnak, mind a kézművesiparnak a problémáit és minden erőt latba fogok vetni, hogy ezeket termelési és szociális vonatkozásban egyaránt megoldjuk.

Grafikai technikák

Nem olyan régen a szárnyait bontogató grafikai művészet csupán apródnak, fegyverhordozótársnak számított a képzőművészet fejlődésében és beszélni sem lehetett arról, hogy egykoron mint egyenrangú küzdő, babérral övezetten kerüljön ki a művészi törekvések nagy küzdelméből. Ma a mechanikai sokszorosítások idejét éljük és ebben a világban, amikor a grafikai művészet ragyogó alkotásai tobzódhatnak, nehezen lehet elképzelni olyan időszakot, hogy az emberiség magasabb művészi élményét valami fenségesen szép után egy metszet, egy rézkarc váltotta ki.

Bármily furcsán hangzik, mégis így van, hogy a rézkarc szinte egymaga váltotta ki az ember sejtelmes vágyakozását a művészi szépségnek éppen könnyű hozzáférhetősége révén. Bőségesen hullatja ma is a grafika pompás virágait azok számára, akiknek a festmény elérhetetlen kincs. Minden műkiállítás külön osztályán megtalálhatjuk a grafikai művek gyűjteményét, külön egyesületekbe tömörültek a hivatásos grafikusművészek abból a célból, hogy népszerűsítsék, terjesszék a művészeti termékeket. Mégis milyen bizonytalanok nagy általánosságban a grafikai fogalmak. Laikusok előtt a kőrajz és rézkarc és rézmetszet iobbára csak „képek” nevet, amelyekről csupán annyit tudnak, hogy nyomtatás utján jönnek létre. Éppen ezért elmélyülő művészi gyönyörködést nem vált ki belőle.

Pedig kétségtelen, hogy a grafika önálló és egyéni megnyilatkozás tekintetében éppen olyan lehetőséget nyújt a művészi élmény kifejezésére, mint a festészet, ha kifejezőformában erőteljesebb és tónusban gazdagabb is. Külön világ külön törvényszerűségekkel és külön létfeltételekkel. Ha figyelemmel kísérjük fejlődésének egyes mozzanatait, a művészettörténet egyik legérdekesebb fejezetével gazdagodhatunk.

Hasonlóan a rajzművészet kezdetleges megnyilatkozásához, a grafika vonala is kezdetben eseten körvonal-alakító tényező volt. Első megjelenési formája a lord Spencer könyvtárában őrzött és 1432-ből való Szent Kristófot ábrázoló fametszet. Bár korántsem bizonyos, hogy ez volt az első kísérlet egy alkalmas rajznak nyomtatás útján való sokszorosítására. Itt csak külső vonalak fejezik ki a rajzot és csak később kísérlik meg a belső forma kialakítását, de nem a körvonal természetes továbbfejlesztésével, hanem tért kitöltő pontok segítségével.

A rézmetszés technikája valószínűleg az ötvösök műhelyeiből pattant ki, úgy a XV. század táján, amikor a fametszés már meglehetősen elterjedt. Biztos adatunk nincsen, de Maso Finiguerrát említik mint feltalálót, aki firenzei ötvös volt. A legelső ilyenfajta nyomat, a berlini rézmetszetgyűjteményben őrzött „Krisztus vesszőztatése” azonban német eredetre vall. Olasz és német rézmetszők továbbfejlesztik a fametszettől átvett vonalat, melynek segítségével a forma visszaadását keresik, de még nagyon félénken, nagyon bizonytalanul. Jelentős változást ebben a tekintetben Andrea Mantegna szabadsága hoz. Nála a vonal már a toll vagy ceruza munkájával egyenértékűt ad. Sűrű párhuzamban, többnyire jobbról balra lefutó vonalhullámok mintázzák alakjait s merész megjelenésükkel sejtetik korunk grafikai impresszionizmusát.

A XV. század hajnalán teljes pompájában bontakozik ki a rézmetszés művésze, amelyben mint tündöklő csillag Dürer neve emelkedik ki. Öntudatos nyugalommal a vonalak tiszta formai megoldását kutatja. Bámulatos erővel és biztonsággal viszi át elgondolását a legapróbb részletekre és vésője nyomán a művészet felülmulthatatlan remekei öltönek testet. Szerteszágázó szelleme mindenhová eljut, Olaszországba éppúgy, mint Franciaországba és Hollandiába.

Ez a műfaj önálló elgondolások hiányában úgyszólván kizárólagosan a festészet szolgálatába szegődött és hozzá való szigorú ragaszkodásáról pontos és élethű másolatok tanúskodnak. Ámde semmiképpen sem vált előnyére ez a melléállás, mert megfosztotta a vonalak szabadságától. Később a rézmetszők kezénymomán félrefejlődött és egyszerűsége is pátosszá fajult olyannyira, hogy Németalföld és Olaszország utolsó nagy mestereinek erőteljes, nemes vonalai, sőt az uralkodó klasszikus művészet képviselőinek utánzása sem tudta már friss, eleven életre kelteni. Így történt, hogy a XVIII. század másoló művészei holt természet feltámasztásán fáradoztak akkor, amikor az ecset remekeinek utánzásához ragas-

codtak és ez a meddőség vezetett a komplikált vonalrendszerek halmozására, a szabályos félköröknek és apró kereszteknek kalligrafikusan játékszerű megoldására.

Tehát a rézmetszet tönkremenését nem lehetett megakadályozni, annak ellenére, hogy egyetlen műfaj sem tudott nálánál ünnepelesebben kifejezni egy megtisztelt, magában elmerülő nyugodt szellemiséget. Ez a nyugtalan energia annyira új utakat keres a művészi szépség kifejezésére és lelkes hozsannával köszönti a grafikai vonal másik nagy képviselőjét, a kolorizmushoz közelebb álló rézkarcot.

A rézkarc művészi útjának elindulása a XV. századba vezet vissza, pontosan a fegyverkovácsok műhelyébe, akik a vas edzését pajzsok és vétek készítéséhez használták. Dürer idejében a réz edzését még nagyon kevesen ismerték, általános használata csak a XVI. század második negyedében lett ismertté. Voltaképpen a művészi rézkarc az ő munkájából sarjadt ki, mert az edző sav segítségével Dürer ismerte fel legkorábban és minden nehézség ellenére a művészet céljára fel tudta használni. Kialakulására és fejlődésére többek között befolyást gyakoroltak Altdorffer tájképcarcai és mások művei. Rubens és iskolája már kevésbé értékelte a rézkarcot, érdeklődése inkább a rézmetszet felé fordult és azt a területet szívesen átengedte Van Dyck művészi ambícióinak, akinek vázaltszerűen rézbe karcolt arcképei, a hibás edzés ellenére pompás teljesítményről tanúskodnak. Bár a figurális megoldásokat kezdetben itt is a tájképfestők előzték meg és organikus, erőteljes rajzaik ezen a területen kitűnően érvényesültek.

A rézkarc teljes kifejlődése a hollandusok nevéhez fűződik és a XVII. században ők vetik meg alapjait egy teljesen újszerű kifejezési formának: a fény és árnyék játékos hatásának. Rembrandt mesteri vésője pompásan oldja meg a fény és árnyék zárt térben való fátyolos derengését és munkájával számtalan művészt megelőz. Szelleme olyan hatásokat ért el, melyekhez előtte kevesen jutottak, utána senki. A rézkarc szolgáltatja Rembrandtnak azt a csodálatos anyagot, amelyen a reszkető fények, titokzatos félhomályok mélységeit érvényesítik. Ősz tudósait, alkímistáit, salamoni fenségű zsinagógák belsejében élő irástudóit a látszólag határolt vonallal hívta életre. Krisztus dicsfényvel övezett alakjai ászellemülten lépnek elének a homályos boltívek mélyéről, tájképei valóságos napsugarak és felhőárnyékok búvóhelyei. Bizarr, hatalmas képzelőerejének fantasztikus jelenetei talán jobban érvényesülnek 360 rézkarcában, mint festményein.

Alig van festő ebben a korban, aki ne hódolt volna a rézkarc művészetének. Szerte Európában mindenütt találkozunk kiváló mesterekkel, akik a rézkarcot művészi színvonalra emelik, de már a XVII. század folyamán lassan a hanyatlás jelei mutatkoznak. Akad még ekkor is néhány lelkes híve, mint Francisco Goya, aki ideges szenvedéllyel örököltette meg a bikaviadálók és a háború egy-egy jelenetét.

De a XVIII. század folyamán minden erőlködés ellenére a rézkarc feltartóztatatlannal a metszet sofsára jut. Azt látjuk, hogy vonaluk egyesül és a metszet stílusában rajzolt vonal a karc edzési módszerével kerül a lemezre. E keveredés következtében mindkettő elfajul és egyik elveszti nyugodt, éles tisztaságát, a másik korlátlan színes szabadságát.

Ekkor a fametszés művésze is már túljutott delelőjén és a XV. századból ránkmaradt nyomatok, amelyek az ifjú könyvnyomatás első szülőit, művészi tekintetben kiváló teljesítmények. Bár ezek vonala kezdetleges, kissé durva, hasonló a széles nádtollal rajzolt vonalakhoz, de éppen primitív erejéből olyan finom érzés, olyan kifejező erő árad, mely a fadúcna nemcsak dekoratív hatását fokozza, hanem külön bájt is kölcsönöz. Wohlgemuth, Holbein, Cranach és Dürer nevei tűnnek fel a XVI. század folyamán és a kezdetleges formametszők kezéből ez a művészet átsiklik a festők és rajzolóknak a birtokába és azok gazdag területe lesz. A rézmetszés éles tisztasága irányt szab e műfaj további alakulására és ennek a befolyásnak köszönhető, hogy a kezdetleges késfametszés lassan elveszti érdekességét. A fakszimilmetszők virtuóz ügyeskedése és művészszeretete emeli ugyan kifejezőképességét, a tónusmetszők színesebb teszik, de elfelejtik önteremtő szerepét, amely majdnem kizárólagosan a sokszorosítást szolgálja.

A grafikai technikák utolsó állomása a körrajz, Senefelder 1796-ban felfedezett eljárása. Fejlődése arra az időre esik, amikor a többi technika már szunyadozott és olyan széleskörű és gyors felívelést ér el, hogy hamarosan feledtetni azok hiányát. A XIX. század hajnalának hiborpírját a körrajz sugározta, gyors és aránylag könnyű technikája aktuálisabb és közvetlenebb szerephez jutott.

A képzőművészet csirájából kihajtott művészi technikák ma már a sokszorosítóipar területén termék színdús virágaikat. A különféle művészi eljárások hullámzása és átalakulása kísérő jelensége korunknak, amelynek akadályozó vagy fejlesztő tevékenysége kétségtelen. Lassan-lassan a grafikai technikák is átalakulnak, elmechanizálódnak s az eredeti fametszet területe átcsúszik a xilográfia raffináltan pontos területére, a rézkarc ideges szeszélyessége a sokszorosító rézmetszés szabályos vonalpárhuzamára, a művészi körrajz egyszerűsége a kromolitográfia színhalmozására. A mai nyomtatási eljárás pedig arra törekszik, hogy elősegítse a mechanikai munka művészi kiállítását.

Hogy ez a tevékenység minél jobban megfeleljen a célnak, minél jobban megközelítse a művészi alkotás szépségét, az függ a nyomdász hozzáértésétől, széppérezkétől és főként szakképzettségétől. Csak a minden tekintetben képzett szakember tud nyomdatechnikai szempontból kifogástalan, iparművészeti színvonalat elérő munkát produkálni.

Hisszük, hogy háború után, amikor újra lehetőség adódik a művészi technikák nagyobb arányú bemutatására, a magyar könyvnyomatómesterek ismét elfoglalhatják azt az előkelő helyet, amely méltán megilleti őket.

Z. Gy.

A belföldi posta-, táviró- és távbeszélőforgalom ellenőrzésével kapcsolatos korlátozások

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 217.600/1944. K. K. M. sz. rendelete.

A m. kir. minisztériumnak a belföldi posta-, táviró- és távbeszélőforgalom ellenőrzése tárgyában kiadott 3.120/1944. M. E. számú rendeletének végrehajtásával kapcsolatban a belföldi posta-, táviró- és távbeszélőforgalomban a honvédelmi miniszterrel egyetértésben a következő korlátozásokat rendelem:

1. §.

A postai forgalom korlátozása.

(1) A feladó köteles nevét és pontos lakcímét az összes postaküldeményekre tisztán és olvasható írással feljegyezni.

(2) A postautalvány és szállítólevél szelvényére, valamint a csekkbefizetési lap értesítőlapjára csak a küldemény (befizetett összeg) rendeltetését jelző rövid feljegyzéseket szabad írni.

(3) Képeslevelezőlapok, amelyek városokat és városrészeket, helységeket, tájképeket, katonailag fontos tereptárgyakat, közlekedési és nemzetgazdasági üzemeket, saját vagy szövetséges állambeli nagyszabású építményeket, vagy ezek csapatai által megszállt területeket, épületeket ábrázolnak, továbbá, amelyek a felsoroltakat térkép, képnymat, klissé, lemez, stb. alakjában ábrázolják, a postaforgalomból ki vannak zárva. Személyeket (hozzátartozókat) ábrázoló fényképek, hacsak az előbb mondottakkal ellentétben nincsenek felragasztás nélkül küldhetők.

(4) Értéklevelekben, értékdobozokban és csomagokban írásbeli közleményeket (számlákat) elhelyezni tilos. Sajtótermék csomagban csak akkor helyezhető el, ha ezt a feladó mind a csomagon, mind a szállítólevélben tartalomként feltüntette.

(5) A levelek terjedelme — ide nem értve a hatósági, hivatali, üzleti, gazdasági, irodai, stb., tehát nem magánlevelezés — kiterítve egy félív papírnál több nem lehet. Az írás olvasható legyen és a sorok egymástól megfelelő távolságban csak párhuzamosan egymás alá írhatók. A szöveget keresztbeírni nem szabad. A levélpapírnak világos színűnek, a borítéknak pedig béls nélkülinek kell lennie. A levelekhez csak a szövegrésszel érdemileg összefüggő mellékleteket szabad csatolni.

(6) Írásjegyeket csak latin, gót és cirill betűk használhatók. Titkos vagy rejtjeles feljegyzések, valamint gyorsírási jelek alkalmazása tilos. A levelezés nyelve csak magyar, német, román, szlovák, rutén, szerb és horvát lehet.

(7) Rádióadó, vagy kizárólag rövidhullámú vevőkészülékeket és ezek lényeges alkatrészeit feladni csak a honvédezerkar főnöke engedélyével lehet.

BRAUN TESTVÉREK

BUDAPEST, VI., IZABELLA-UTCA 70.

TELEFON: 312-782.

Elvállalunk minden e szakmába vágó összes stereotypiai és galvanoplasztikai munkákat. Vidéki megrendelések soronkívül, utánvétellel eszközöltetnek.

GYORS ÉS PONTOS KISZOLGALÁS.

TÖMÖNTÖDE · GALVANOPLASZTIKA

(8) Felvételt tartalmazó, de elő nem hívott fényképfilmeket és lemezeket feladni tilos. Beszédet, vagy szöveget rögzítő filmek, lemezek, lapok elő nem hívott állapotban, vagy általában beszédet rögzítő tárgyak, amelyeken a beszéd szövege nem magyar, német, román, szlovák, rutén, szerb, horvát, fel nem adhatók.

2. §.

A táviróforgalom korlátozása.

(1) Magán- és hírlaptáviratot csak közértelmű magyar, német, román, szlovák, rutén, szerb és horvát nyelven szabad szerkeszteni.

(2) Táviratot nem lehet feladni

- a) mozgóposta útján,
- b) vonaton,
- c) légi járművön,
- d) levélszekerény útján.

(3) Részben vagy egészben rejtjelezett (betűjegyes, számjegyes) magán- és hírlaptáviratok feladása tilos. Magántáviratokban csak az általánosan használt és ismert rövidített kifejezéseket vagy jelzéseket szabad alkalmazni.

(4) Katonai híreket tartalmazó magán- és hírlaptáviratok feladásához a honvéd vezérkar főnökének előzetes engedélyét kell bemutatni.

(5) A feladó a távirati űrlap erre szolgáló részén vagy a külön lapra írt táviratnál annak alsó részén köteles a nevét és lakcímét pontosan feltüntetni és a feladás alkalmával személyazonosságát hiteltérdelemnél igazolni. Feladó az, aki a táviratot feladás céljából a postára viszi.

3. §.

A távbeszélőforgalom korlátozása.

(1) Távbeszélgetést csak magyar, német, román, szlovák, rutén, szerb és horvát nyelven szabad folytatni.

(2) A távbeszélőn értelmetlen, számjegyes vagy betűjegyes szavakból álló beszélgetést folytatni nem szabad.

(3) A postahivatali nyilvános állomásról kezdeményezett távolsági beszélgetésnél a hívó fél köteles nevét és lakcímét a távbeszélőjegyre feljegyezni, valamint személyazonosságát hiteltérdelemnél igazolni.

(4) A távbeszélőállomás felelős előfizetője, postai nyilvános állomásnál a felügyelettel megbízott egyén a postahivatal (távbeszélőközpont) felszólítására az állomásról beszélő egyén nevét és lakcímét utólag is köteles kiszolgáltatni.

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1944. évi szeptember hó 9-én.

A m. kir. minisztérium 3.220/1944. M. E. számú rendelete

a munkaerő-nyilvántartás és a munkabejelentési kötelezettség tárgyában.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939. II. t.-c. 86. §-ában, 157. §-ának (1) bekezdésében, valamint 212. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Az országban rendelkezésre álló munkaerők tervszerű kihasználása s az ország lakosai által végzett munkateljesítmény állandó ellenőrzése céljából általános munkaerő-nyilvántartást kell létesíteni. Evégből az alábbi §-ok rendelkezései szerint munkabejelentési kötelezettség állapíttatik meg.

2. §. (1) Az 1. §-ban meghatározott cél érdekében minden férfi, aki 14. életévét betöltötte, de 60. életévét túl nem haladta és minden nő, aki 16. életévét betöltötte, de 50. életévét túl nem haladta, — tekintet nélkül foglalkozására — munkabejelentési kötelezettség alatt áll.

(2) Azt a külföldit, akit területenkivüliség vagy személyes mentesség illet, vagy aki nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján a honvédelmi munkakötelezettség alól mentességet élvez, az előbbi bekezdésben meghatározott kötelezettség nem terheli.

3. §. (1) A munkabejelentési kötelezettség alatt álló személyek e kötelezettségük alapján kötelesek munkalapot kiállítani és azt a hatóság által — nyilvántartásba vétel mellett — láttamoztatni. A munkalap a bejelentésre kötelezett személyazonosságának megállapításához és a munkateljesítményének ellenőrzéséhez szükséges adatokat tartalmazza.

(2) Mindenki köteles hatóságilag láttamozott munkalapját állandóan magánál hordani és a hatósági ellenőrzés céljából hivatalos felszólításra bármikor felmutatni.

4. §. Azok a természetes, illetőleg jogi személyek, akik, illetőleg amelyek munkabejelentési kötelezettség alatt álló személyeket akár állandó, akár alkalmi munkával foglalkoztatnak (munkaadók), az általuk foglalkoztatottak munkalapjain az alkalmazotti (munka-) viszonyra vonatkozó adatokat igazolni, az alkalmazotti (munka-) viszony megszűnését pedig a hatóságnak bejelenteni kötelesek.

5. §. A munkalapok és a bejelentési kötelezettség alapján kiállítandó egyéb űrlapok tartalmát, a bejelentés, az ezzel kapcsolatos igazolás és a hatósági láttamozás részletes eljárási szabályait, valamint a bejelentések alapján vezetendő munkaerő-nyilvántartás módozataira vonatkozó rendelkezéseket az érdekelt miniszterekkel egyetértve a honvédelmi miniszter rendelettel állapítja meg.

6. §. (1) A bejelentési kötelezettség alapján a felek által kitöltendő űrlapokat a honvédelmi miniszter által a pénzügyminiszterrel egyetértve, megállapított áron kell forgalomba hozni.

(2) A munkalapot és mellékleteit az köteles saját költségén beszerezni, akire vonatkozóan a munkalapot kiállítják. Az alkalmazotti (munka-) viszony megszűnésének bejelentésére szolgáló űrlap beszerzésének költsége a munkaadót terheli.

7. §. (1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el

a) az, aki a 3. §-ban meghatározott munkabejelentési kötelezettségének nem tesz eleget vagy nem a honvédelmi miniszter rendeletében megszabott módon vagy időben tesz eleget;

b) az a munkaadó, aki a 4. §-ban meghatározott igazolási vagy bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget vagy nem a honvédelmi miniszter rendeletében megszabott módon vagy időben tesz eleget;

c) aki a jelen rendeletben megszabott bejelentési kötelezettsége körében tudva hamis vagy valótlan adatot jelent be vagy igazol.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kihágás büntetése két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárás.

(3) A pénzbüntetésre az 1928. X. törvénycikk rendelkezései irányadók, a pénzbüntetés legmagasabb összege nyolc ezer pengő.

(4) A pénzbüntetés átváltoztatására és a kihágás elévülésére az 1939. II. t.-c. 212. §-ának (4) és (5) bekezdésében foglalt rendelkezések nyerne alkalmazást.

(5) A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, a rendőrség működési területén pedig a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik. Az 1929. XXX. t.-c. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontja alkalmazása szempontjából szakminiszternek a honvédelmi minisztert kell tekinteni.

8. §. A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba, végrehajtásáról az érdekelt miniszterekkel egyetértve a honvédelmi miniszter gondoskodik.

Budapest, 1944. évi szeptember hó 6-án.

24 éve áll vevői
rendelkezésére

az

UNIVERSAL
GRAFIKAI SZAKÜZLET RT.
BUDAPEST, VI., ARADI-U. 17. T. 122-591.

HOSTMANN-STEINBERG, CELLE
NYOMDAFESTÉK GYÁRAK

MAGYARORSZÁGI LERAKAT:
TECHNOCOLOR
GRAFIKAI SZAKÜZLET
REIMANN F. GY. WALTER
BUDAPEST, V., THURZÓ-KÖZ 6/a.
TELEFON: 291-526.

ALAPÍTVÁ 1817.

A m. kir. minisztérium 11.880/1944. M. E. számú rendelete

a rotációs és ives nyomópapíron előállított sajtótermékek terjedelmének újból való megállapítása és az ezzel kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában kiadott 11.500/1944. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1930. II. t.-c. 112., 141., 151. és 212. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A rotációs és ives nyomópapíron előállított sajtótermékek terjedelmének újból való megállapítása és az ezzel kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában kiadott 11.500/1944. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 157. számában) 13. §-ának második bekezdése azzal egészített ki, hogy a 13. §. első bekezdésében foglalt rendelkezés alól kivételnek még; az állam, a törvényhatóságok, a Magyar Nemzeti Múzeum, a gróf Teleki Pál Tudományos Intézet, a Szent István Akadémia, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság, az Erdélyi Múzeum Egyesület, a Magyar Történelmi Társulat és a Magyar Természettudományi Társulat, valamint a főiskolák kiadásában megjelenő, nem időszaki, tudományos jellegű folyóiratok.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. évi szeptember hó 1-én.

A m. kir. minisztérium 3.330/1944. M. E. számú rendelete

az 1928: XL. t.-c. 50. §-ában megállapított öregségi és rokkantsági járadéktörzs összegének felemelése tárgyában.

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931: XXVI. t.-c. 2., 4. és 5. §-ában foglalt, legutóbb az 1944: IV. törvénycikkkel meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Az 1928: XL. törvénycikknek az 5.960/1941. M. E. számú rendelet 35. §-ával megállapított 50. §-a akként módosítottatik, hogy az öregségi és a rokkantsági járadéktörzs évi összege 480 pengő.

2. §. (1) Az 1. §-ban megállapított járadéktörzset, illetőleg annak az özvegyi járadékra és az árvajáradékra eső hányadát az 1944. évi július hó 1. napjától kell folyósítani, mégpedig azok részére is, akik járadékra jogosultságát az 1944. évi július hó 1. napja előtt állapították meg, úgyszintén azok részére is, akik az öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosítás szolgáltatásaira a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területeken hatályban volt jogszabályok alapján szereztek jogosultságot.

(2) Az 1928: XL. törvénycikknek az 5.960/1941. M. E. számú rendelet 35. §-ával megállapított 50. §-ában a járadéktörzspótléokra vonatkozólag foglalt rendelkezések az 1944. évi július hó 1. napjától hatályukat veszítik.

3. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. évi szeptember hó 1-én.

Hírek

Halálozás. *Budai Bernwallner József* nyomdatulajdonos f. hó 10-én hosszas szenvedés után elhunyt. Megboldogult-kartársunkat a farkasréti temetőben helyezték el örök nyugalomra. Családjának és rokonainak őszinte részvétünket fejezzük ki.

A sajtóügyek m. kir. kormánybiztosa a Budapesti Közlöny szeptember 19-én a következő nyomdavállalatok részére adott működési engedélyt:

Pollatschek Jenő nyomdának (vállalati vezető: Demeter Tivadar) október 31-ig, Molnár és Fia nyomdavállalatnak (a vállalati vezető: Sugár László felmentésével egyidejűleg új vállalati vezető: vitéz Litvay Frigyes) december 31-ig.

A pénzügytervezet és az iparvállalatok rendkívüli eseményeknél, így betegség, haláleset, vagy légitámadás folytán bekövetkezett kár alkalmával alkalmazottainak rendkívüli juttatásokat szoktak fizetni. Idáig vitás volt a kérdés, hogy ezek az összegek adó alá esnek-e. Az eljárás nem volt egyöntetű, mert egyes pénzügyigazgatóságok megadóztatták, más-hol viszont elengedték.

Ezt a fontos szociális kérdést a pénzügyminiszter most egyöntetűen szabályozta. Ezután teljes összegükben mentesek az adó alól azok a juttatások, amelyeket a munkaadó valamely rendkívüli esemény (betegség, haláleset) miatt az alkalmazottaknak kifizet, a rendelkezések értelemszerű alkalmazásával mentesek az alkalmazottak kereseti adója és állami pótdója alól azok a juttatások is, amelyeket a munkaadók légitámadások folytán kárt szenvedett alkalmazottaknak segély címén fizetnek abban az esetben, ha az alkalmazott otthona a légitámadás folytán megsemmisült, vagy abban számottevő kár keletkezett.

A pénzügyigazgatóságok a miniszteri rendeletből folyó intézkedéseket azonnal megtették, úgyhogy most már e szociális jellegű juttatások a jövőben nem esnek adó alá.

**LÁNCZI
LÁSZLÓ**

OKL. GÉPÉSZMÉRŐK
GRAFIKAI
SZAKÜZLETE ÉS
GÉPJAVÍTÓ MŰHELYE

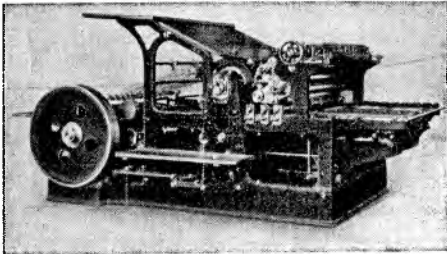
**BUDAPEST,
V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 60.**
TELEFON: 122 — 367.

Az összes könyvnyomdai, litografiai, könyvkötészeti és dobozgyári gépek, berendezések és anyagok szállítása.

Legújabb gyorsajtók, rotációs gépek, tégely- és cylinder-automaták, önberekők, fűző-, vágó-, hajtogató és vonalozógépek atb., stereotypiai-, chemigrafiai-, galvanoplastikai és reprodukciós gépek, berendezések és anyagok.

Gyári új és keveset használt, generaljavított gépeket teljes jótállással, raktárról szállít.

**VELOX GYORSSAJTÓK
AUTOLANG AUTOMATIKUS GYORSSAJTÓK**

* VELOX * GYORSSAJTÓ

LÁNG L. GÉPGYÁR RT. BUDAPEST

Vezérképviselő: LÁNCZI LÁSZLÓ okl. gépészmérnök
BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 60. TELEFON: 122 — 367.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
dr. Varadi Oláh László.

Kiadja a Budapesti Sokszorosító Ipartestülete, Budapest
Telefon: 114-907, 115-957.

Tipográfiai Műintézet (F.: Mareth J.) Báthory-u. 18.

MAGYAR NYOMDÁSZ TÁRSASÁG

Hungarian Society of Printers

A kiadvány a Magyar Nyomdász Társaság által létrehozott

KÖNYVDIGITALIZÁLÁS

programja keretei között készült el.

Támogassa Ön is szakmai törekvéseinket,
tudjon meg többet Társaságunkról.

www.magarynyomdasz.hu/mnyt

Köszönjük támogatóinknak, tagjainknak,
akik hozzájárulásukkal, támogatásukkal
lehetővé tették a kiadvány
digitális formátumban
való megjelenését.

Őrizzük meg szakmai örökségünket!!